

Kommunledningsförvaltningen
Joakim Kärnborg

2024-05-08

Dnr KS 2022-907

Kommunstyrelsen

Motion (L) - Inför medborgarbudgetar i Linköpings kommun, svar

Förslag till kommunstyrelsens beslut

1. Kommunledningsförvaltningens förslag tillstyrks.

Förslag till kommunfullmäktiges beslut

1. Motionen bifalls. Försöksverksamhet med medborgarbudget genomförs, initialt under 2024, kopplat till de geografiska utskotten med fokus på insatser som ökar den fysiska/situationella tryggheten.
2. Uppföljning sker samlat tillsammans med redovisning av de geografiska utskottens arbete.

Ärende

Åsa Wennergren (L) föreslår i en motion daterad 2022-12-15 att:

- Utöka medborgainflytandet och demokratiutvecklingen i Linköping genom att ta fram en modell och införa medborgarbudgetar kopplade till kommunfullmäktiges geografiska utskott.

I motionen anges med exempel från Nässjö kommun vad en medborgarbudget är: att alla som bor i ett geografiskt område kan vara med och bestämma vad kommunala pengar ska användas till genom en förslagsprocess där medborgarna lämnar sina idéer till kommunen och där förslagen sedan går att rösta på. Som exempel på genomförda idéer ges lekredskap, utegym och hjärtstartare.

I samband med att Budget 2024 för Linköpings kommun med plan för 2025-2029 behandlades av kommunfullmäktige den 13 juni 2023 så bifölls tilläggsyrkande från (C) och ett strategiskt utvecklingsuppdrag beslutades som innebär att "Kommunstyrelsen ska utreda hur de geografiska utskotten kan utvecklas med möjligheten att göra medborgarbudget. I uppdraget ingår att ta fram förslag till pilotprojekt i minst två utskott. Uppdraget ska återrapporteras till kommunstyrelsen under 2024"

Medel för medborgarbudget har avsatts i Samhällsbyggnadsnämndens budget för 2024 (1,5 mnkr). För att kunna bedriva försöksverksamheten på ett sätt som går att följa upp och värdera så föreslår kommunledningsförvaltningen att motionen, det strategiska utvecklingsuppdraget i budget samt de tillförda medlen för 2024 ska ses i ett sammanhang och inte särredovisas.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att motionen bifalls och att en samlad rapportering kring de geografiska utskottens arbete inkluderat nyttjandet av de anslagna medlen för medborgarbudget görs under 2024.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse – Svar på motion (L) - Inför medborgarbudgetar i Linköpings kommun, svar, 2024-05-08

Bilaga - Motionen

Bakgrund

Åsa Wennergren (L) har i en motion yrkat på att

- Utöka medborgainflytandet och demokratiutvecklingen i Linköping genom att ta fram en modell och införa medborgarbudgetar kopplade till kommunfullmäktiges geografiska utskott.

Om medborgarbudgetar

I en skrift från SKR "Medborgarbudget" skrivs i förordet att:

Forskarna brukar beskriva medborgarbudget som en demokratisk process, inte en metod, för att involvera medborgarna i hur kommunala resurser prioriteras, resurser som påverkar deras dagliga liv.

Det handlar vanligtvis inte om hela kommunens budget, även om det finns exempel på det, utan oftast om delar av investeringsbudgeten (i skriften använder vi kommunen som samlingsbegrepp för kommuner och regioner).

Alla medborgarbudgetprocesser varierar men det finns vissa element som bildar en gemensam struktur för att kunna kallas medborgarbudget. Det startar med politiska beslut och en styrgrupp som beslutar om ramar och kriterier för medborgarbudgeten, medborgarna inbjuds till att komma med förslag om hur resurserna ska användas, förslagen genomgår en utvärdering utifrån om de är möjliga att genomföra, motsvarar de uppsatta kriterierna och de resurser som är avsatta. Därefter får medborgarna möjlighet att rösta om vilka förslag som är viktigast att genomföra och de förslag som medborgarna röstar fram som de mest prioriterade genomförs.

SKRs modell för medborgarbudget

SKR har utifrån internationella erfarenheter utvecklat en modell för medborgarbudget i Sverige. Erfarenheter visar att SKR:s modell för medborgarbudget fungerar väl.

Modellen som SKR använder bygger på internationell forskning och erfarenheter som visar sig vara mest framgångsrik. Den innehåller på sju steg:

- Ta fram kriterier.
- Marknadsföring.
- Idégenerering - medborgarna kommer med förslag.
- Bearbeta förslagen utifrån kriterier.
- Medborgarna röstar på förslag.
- Politiskt beslut om förslagen.
- Process att genomföra.
- Uppföljning.

Linköpingsförslaget

I Linköping finns sedan många år "Linköpingsförslaget", ett sätt att hantera e-förslag eller e-petitioner där medborgare kan lämna förslag på utvecklingsinsatser inom ramen för kommunens ansvar. Förslaget publiceras efter granskning på kommunens hemsida och andra invånare kan rösta på förslaget. Förslag med tillräckligt många röster (över 100 inom 60 dagar) lämnas över till berörd förvaltning/nämnd för vidare hantering. Förslag med färre röster kan fortfarande hanteras genom att förtroendevalda bär med sig förslaget in i rätt politiskt organ i kommunen.

Beslut fattas av berörd nämnd och planeras in i innevarande års budget eller i nästkommande beroende på förslagets karaktär och omfattning.

Under 2022 inkom 263 förslag. Mer än två tredjedelar av förslagen ligger inom miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen/Samhällsbyggnadsnämndens ansvarsområden. Bland de förslag som beviljades under 2022 finns upprustning av skateparken i Lambohov samt byggande av en offentlig toalett vid plaskdammen i Johannelund.

Linköpingsförslaget genomlyses just nu och bland de förbättringsförslag som finns ryms bland annat förbättrad information, översyn av styrdokument, förbättrade arbetssätt, tydliggörande av politiskt ansvar mm. Gemensamt för motsvarande förslagsverksamhet i svenska kommuner och förslag i de kommuner som har medborgarbudgetar är att de flesta förslagen ligger inom samhällsbyggnadsområdet samt att de flesta förslagen avslås pga att förslagen ligger utanför det kommunala ansvaret, är för kostsamma, funktionen tillhandahålls redan i närområdet eller av andra skäl.

De förslag som genomförs är ofta kvalitativa och bidrar till platsens attraktivitet och har tillförts genom medborgarnas förslag, dvs. fanns inte i någon budget eller verksamhetsplan från början.

De geografiska utskottens uppdrag

Uppdraget för de geografiska utskotten regleras i "Arbetsordning för geografiska utskott med ansvar för närmiljö och upplevd trygghet".

I detta dokument framgår att de geografiska utskottens huvudsakliga ansvarsuppgifter är att, i sina områden:

- bevaka den fysiska/situationella trygghetssituationen i det geografiska området
- initiera finansiering av lokala projekt
- genomföra trygghetsvandringar/lärandepromenader inom det geografiska området
- vid behov anordna informationsmöten, dialoger, seminarier m.m.

- bevaka övriga förhållanden av kommunalt intresse
- förmedla kunskap om sina kommundelar till fullmäktige
- i övrigt bevaka härtill hörande verksamheter och tillse att de frågor som inkommer till utskottet och som inte faller inom utskottets ansvarsområde omhändertas inom ramen för kommunens styr- och ledningssystem.

Utskotten kan, efter dialog med boende inom utskottets geografiska område, initiera finansiering av projekt som förbättrar den upplevda fysiska tryggheten i området. Finansieringen hanteras inom ramen för samhällsbyggnadsnämndens internbudget.

Uppdrag i budget 2024 för Linköpings kommun med plan 2025-2029

I samband med att Budget 2024 för Linköpings kommun med plan för 2025-2029 behandlades av kommunfullmäktige den 13 juni 2023 så bifölls tilläggsyrkande från (C)

”Kommunstyrelsen ska utreda hur de geografiska utskotten kan utvecklas med möjligheten att göra medborgarbudget. I uppdraget ingår att ta fram förslag till pilotprojekt i minst två utskott. Uppdraget ska återrapporteras till kommunstyrelsen under 2024”

Anslagna medel 2024

I budget 2024 har 1,5 mnkr tillförts Samhällsbyggnadsnämnden för medborgarbudget. Medlen avses hanteras med stark koppling till de geografiska utskottens arbete.

Bedömning

Med hänvisning till

- det utredningsuppdrag som fullmäktige beslutat om rörande försöksverksamhet med medborgarbudget
- anslagna medel i budget 2024 för medborgarbudget
- yrkandet i motionen från (L)
- samt det pågående arbetet med översyn av Linköpingsförslaget

så bedömer kommunledningsförvaltningen att motionen bör beviljas, men att samtliga fattade beslut rörande medborgarbudget bör behandlas i ett sammanhang och avrapporteras tillsammans med de geografiska utskottens arbete.

Ekonomiska konsekvenser

Medel (1,5 mnkr) för medborgarbudget finns i budget 2024.

Kommunala mål

Besvarande av motionen påverkar inte möjligheten att nå kommunfullmäktiges övergripande mål.

[Länk till kommunfullmäktiges övergripande mål](#)

Jämställdhet

Beviljande av motionen påverkar inte jämställdheten mellan kvinnor och män. Ingen jämställdhetsanalys har därför genomförts.

Samråd

Samråd har skett med Ekonomistaben och Planeringsstaben inom kommunledningsförvaltningen samt Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen som samtliga tillstyrker förslaget.

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

MBL-information eller förhandling är inte påkallad.

Kommunledningsförvaltningen

Paul Håkansson

Sofia Malander

Beslutet skickas till:
Motionären
Kommunstyrelsen